

Zakład Komparatystyki i Pracownia Badań Intersemiotycznych i Intermedialnych
Instytutu Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego
zapraszają do udziału w interdyscyplinarnej konferencji naukowej

Fenomen adaptacji. Współczesna polska literatura w filmie, teatrze, sieci...

która odbędzie się w dniach 26-27 VI 2025
na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego

ilacje literacko-teatralne oraz literacko-filmowe pełniły przez lata niezwykle doniosłą rolę w polskiej kulturze. Literatura dostarczała intelektualnych i artystycznych inspiracji innym sztukom i mediom, a sami pisarze często aktywnie partycypowali w tworzeniu spektakli teatralnych oraz filmów. Choć zagadnienie symbiozy literatury z filmem i teatrem jest w ostatnich latach coraz rzadziej podejmowane przez rodzimych badaczy, to jednak nie stanowi wyłącznie faktu z zakresu historii „korespondencji sztuk”. Obecnie, przynajmniej od czasu premiery „Wojny polsko-ruskiej” (2009), można mówić o prawdziwym fenomenie adaptowania współczesnych polskich powieści. Literatura – także ta trudna, nieprzezroczyta stylistycznie i wydawałoby się nieadaptowalna – staje się silną inspiracją zarówno dla sztuk teatralnych, jak i dla filmów i seriali, dając bodziec do kreatywnego przekształcania utartych poetyk filmowych oraz form teatralnej reprezentacji.

Rozwój technologii i mediów cyfrowych, zwłaszcza w ostatnich latach, przyczynił się również do wykształcenia się nowych sposobów adaptowania literatury. Mowa tutaj nie tylko o audiobookach, ale i grach wideo oraz produkcjach VR, umożliwiającymi interaktywne czy sensoryczne doświadczenia. Rozwój mediów cyfrowych pozwala również na uprawianie narracji transmedialnych i zachęca do badania powstających w tej przestrzeni form adaptacji literatury, jak np. twórczość fanfiction, adaptacje cyfrowe literatury, seriale internetowe, vlogi fabularne czy komiksy internetowe.

Swoisty trend sięgania przez twórców sztuk audiowizualnych po współczesne powieści (Doroty Masłowskiej, Jakuba Żulczyka, Olgi Tokarczuk, Remigiusza Mroza, Andrzeja Sapkowskiego czy Szczepana Twardocha) wymaga starannej analizy, której nie można dokonać wyłącznie przy użyciu tradycyjnych narzędzi za pomocą których badano „przekład intersemiotyczny”. Wielokierunkowość i wieloaspektowość relacji między literaturą a sztukami audiowizualnymi, które zachodzą w ramach kultury konwergencji i realizują się na styku rozmaitych mediów, gatunków i dyskursów, wymuszają niejako na komparatystach wypracowanie nowego modelu teoretycznego.

Podczas konferencji chcielibyśmy zająć się między innymi:

- * zagadnieniem artystycznych inspiracji współczesną polską literaturą w filmie;
- * próbami wypracowania modelu teoretycznego, który mógłby posłużyć do opisu współczesnych adaptacji filmowych, teatralnych oraz internetowych;
- * eksperymentami formalnymi w adaptacjach teatralnych;
- * adaptacją stylu i stylami adaptacji;
- * multimodalnością adaptacji (udziałem aspektu semiotycznego, medialnego, kontekstu kulturowego, stylu autorskiego, gatunku w poetyce adaptacji);
- * rolą platform, serwisów internetowych i mediów społecznościowych w tworzeniu i dystrybucji adaptacji filmowych;
- * wpływem adaptacji na poszerzanie kontekstu interpretacyjnego tekstów literackich;
- * zjawiskami, które dzięki adaptacjom powstają na styku literatury i sztuk audiowizualnych;
- * narracją transmedialną jako formą współczesnych adaptacji;
- * nowymi sposobami adaptowania tekstów literackich przez media cyfrowe;
- * rodzajami współpracy współczesnych polskich pisarzy z przemysłem filmowym;
- * strategiami autokreacyjnymi pisarzy na gruncie medium audiowizualnego;
- * adaptacjami powieści na seriale;
- * adaptacjami form literackich na komiksy;
- * wpływem poetyki filmowej na literaturę;
- * adaptacjami (retellingami) klasyki literackiej.

Konferencja stanowi piątą odsłonę cyklu konferencyjnego „Poszerzanie poetyki”.

Zgłoszenia propozycji tematów wraz ze streszczeniem (500-1200 znaków) prosimy nadsyłać pod adresem kompar.polon@uw.edu.pl do 30 III 2025 roku. Informację dotyczącą przyjęcia tematu wystąpienia na konferencję prześlemy Państwu do 06 IV 2025 roku. Po tym czasie przekazemy też pozostałe dane organizacyjne. Informujemy też, że przewidywana opłata konferencyjna wynosi 350 zł.

Dr Robert Birkholz

Mgr Monika Sikorska

Prof. dr hab. Ewa Szczęsna (opiekun naukowy cyklu)